

Di da nominaziun da la PS Grischun dals 27 da november 2021

PLED DA PETER PEYER, CUSSEGLIER GUVERNATIV

I vala la furma pledada.

PER IL PROGRESS E LA STABILITAD

«Sco cusseglier guvernativ empermet jau da m'engaschar per mias valurs e mias ideas e da cumbatter persunter cun perschasiun ed en moda constructiva entaifer la regenza. Ils electurs e las electuras han il dretg da spetgar ch'ils politicchers s'engaschian per quai ch'els han empermess durant il cumbat electoral.

Sco cusseglier guvernativ empermet jau da respectar la collegialitad e da metter adina il bainstar public avant ils interess individuals. Tut ils vischins e las vischinas han il medem dretg che lur quitads vegnian prendids serius e ch'ins taidlia sin els.

Sco cusseglier guvernativ empermet jau da communitgar avertamain, onestamain ed en moda lianta. L'agir statal sto esser chapaivel per la populaziun. La glied duai adina savair tge ch'els han da spetgar.»

Charas cumpognas e chars cumpogns

Cun quellas trais empermischuns hai jau cumenzà avant quatter onns mes cumbat electoral. Uss, sunter strusch trais onns en la regenza, èsi d'examinar sche quellas trais empermischuns èn vegnidas mantegnidas. Jau crai bain.

Primo: jau hai empermess da represchentar cun vehemenza mias valurs e quellas da la democrazia sociala er entaifer la regenza. Quai hai jau fatg. Er per quai avain nus cuntanschì, ensemen cun la partida e cun ina fracziun fermezza, progress per il Grischun:

- Il Grischun ha in Green Deal e va ordavant, en cumparegliaziun cun ils auters chantuns, per il salvament dal clima.
- Il Grischun ha finalmain in sistem electoral gist.
- Il Grischun ha in concept per la promoziun culturala ed in preventiv cultural marcantamain pli aut.
- Il Grischun ha in fond da digitalisaziun che è bain dotà cun 40 milliuns.

Da quels success astgain nus cun tutta raschun esser loschs ensemen. Igl è dentant er cler che bler è anc da far, er perquai che betg tut n'ans è anc reuschì. Be dus exempels actuals:

- Il Grischun dovra finalmain ina politica da famiglia progressiva cun tgira d'uffants pajabla per tuts. Nus ans al pudain prestar, anzi nus stuain ans al prestar.
- Questa fin d'emna votain nus davart l'iniziativa da tgira medicinala. Jau suppon ch'ella vegn acceptada. Ma independentamain dal resultat, la pandemia ans ha mussà anc ina giada en moda nunsurversaiyla il stadi d'urgenza en la tgira medicinala. Il Grischun dovra cundiziuns da lavur pli attractivas en il sector da sanadad, numnadamain en el tgira.

Per quai vegn jau a m'engaschar ils onns che vegnan.

Secundo: Jau hai empermess da metter il bainstar public avant ils interess individuals e da tractar tut las burgaisas ed ils burgais en moda eguala. Jau hai empruvà da viver quai mintga di uschia. Perquai che quella fairness dat confidenza en il stadi e stabilitad al sistem politic.

La confidenza en il stadi ed en las instituziuns ha patì ils davos onns. Il scandal da la cunvegna davart ils pretschs en la construcziun ha scurlà da radent il Grischun. Parallelamain hai dà ina sperdita da confidenza en las autoritads, la polizia, ma er en l'indipendenza da las dretgiras u forsa er en la lavur da la KESB (APUC). Quai ha laschè enavos ses fastitgs er en mes departament. Nus avain investà bler temp e resursas per reconstituì e stabilisar il sistem. Nus prendain serius criticas, introducì process da midada necessaris ed accumpagnain stretgamain quellas. Dus exempels:

- Tar la polizia hai jau visità tut ils posts e servetschs per ma far in'atgna idea da la situaziun en in discours direct.
- Per l'emprima giada è vegnì fatg ina questunada en l'entir departament cun tuts circa 1150 collaboratur e collaboraturas. Quai ha fatg ina fatschenta externa, spezializada, en moda dal tuttafatg anonima. La quota da respostas extrem auta da passa 83% mussa che nus essan sin la dretga via. Nus vesain però er ils «plazzals» che nus avain anc en ils differents uffizis. Grazia a quella basa preziosa avain nus enta maun in instrument da gestiun e pudain uss realisar cun egl optimaziuns necessarias.

Ma er a las dretgiras autas è vegnì gidà a diminuir la chargia da pendenzas entaifer curt temp, cun derschadras e derschaders extraordinaris. E cun la refurma giustiziala 3 che vegn a vegnir approvada dal Cussegl grond il zercladur che vegn, damai anc en questa perioda da legislatura, reorganisain nus las dretgiras autas dal chantun, da nov e confirm al temp.

Tractar tut las burgaisas ed ils burgais egualmain signifitga er prender resguard sin las minoritads e regiuns periferas dal chantun. Jau crai che la conscienza per las linguas minoritaras è creschida. Dal reminent er la schientscha ch'i dovra dapli dunnas en tut ils gremis e che l'administraziun sto duvrar in linguatg gist pertutgant las schlattainas.

Cun la reorganisaziun da la KESB (APUC) e la creaziun da regiuns da provediment da sanadad procurain nus plinavant persuenter che servetschs publics centrals vegnan offrìs vinavant en l'entir chantun, sin l'entir territori ed en buna qualitat. Jau sun dentant pertschert che la tgira da la varietad en il chantun vegn a restar ina sfida permanenta e ch'i dovra ulteriurs sforzs.

Terzo: Jau hai empermess da communitgar avertamain, onestamain ed a moda impegnativa. L'agir dal stadi sto esser persvadent per la populaziun. La glied duai adina savair per tge ch'i va.

Quella empermischun electorala m'a dà da far pli che tut il davos temp. E na be a mai ma a l'entira regenza. Ma en spezial er a mias collaboraturas e mes collaboraturs. I n'è betg pussaivel da far bilantscha senza dir in pèr plets davart la pandemia da Covid. Ch'ina catastrofa da quella dimensiun e d'ina durada che para senza fin vegnia sur il mund, n'ha nagin prevesi seriusamain.

Sco cusseglier guvernativ responsabel per la sanadad e la protecziun da la populaziun viv jau, ensemen cun ina ferma organisaziun da crisa, la pandemia da Covid sco pli gronda sfida per il Grischun dapi la Segunda guerra mundiala.

Nus avain dentant dumagnà baintant:

- Grazia al success da la strategia da testar han ils menaschis grischuns dapli segirezza da planisaziun. Ils test sin l'entir territori è sa mussà sco grond progress en il cumbat da la pandemia.
- Nus essan adina stads tranter ils emprims chantuns cun violar. E nus vegnin er cun il booster a far vinavant cun schlantsch e dapertut.

E tge che è persunalmain important per mai: Nus avain adina prendì posiziun cun tutta vehemenza cunter quels che han, cunter meglier savair, bagliaffà da surveglanza da massa, sforz da violar, dictatura, experiments cun umans, totalitarissem e manipulaziun, che na palesan betg las funtaunas finanzialas da lur campagnas da desinformaziun e snegan ils success da l'illuminissem, dal progress, da la scienza e da la medischina. A quella glieud stuain nus vehementain mussar ils cunfins. Cun creanza e cun fatgs. Cun star ensemen e defender las valurs suranumadas. E cun dir GEA damaun dumengia a la lescha da Covid.

Igl è però er nossa incumbensa d'ans metter davant quels ch'èn vegnids malsegirs tras l'onda d'informaziuns cuntradictoras. Ina lecziun da la pandemia è che nus stuain rinforzar la cumpetenzza medicinala e mediala da la populaziun. Tgi che sa ir per infurmaziuns medicinalas en il dretg lieu e las sa interpretar endretg, è main exponì ad infurmaziuns falladas. E tgi che chapescha che las medias socialas reagueschan tranter auter uschia ch'els ans servan adina dapli dal medem, examinescha plitgunsch sch'i dat anc autras opiniuns, funtaunas accessiblas al public u in check da fatgs serius.

Igl è nunpussaivel da dumagnar ina situaziun talmain excepziunala senza ina ferma squadra. Be grazia a numerus collaboraturs e collaboraturas che han agì cun anticipaziun, circumspeziun e curascha, ans èsi reuschì d'intermediar a la populaziun stabilitad, segirezza e confidenza en quels temps burascus. L'administraziun ha gist en la pandemia demussà ch'ella è fitg ferma. Per quai stuain nus ils onns che vegnan procurar persuenter che tut quels collaboraturs e quellas collaboraturas motivads retschaivian cundiziuns da lavur conformas al temp.

Charas cumpognas e chars cumpogns

Ils 15 da matg 2022 elegia il Grischun puspe.

Jau ma mett gugent a disposiziun per ina reelecziun per cuntinuar mia lavur. Per che nus sajan providids en l'entir chantun cun servetschs publics. Per che noss chantun giaja ordavant cun spiert da pionier per salvar il clima. Per che la famiglia saja ina schanza e betg ina chargia. Per ch'il bainstar cuminaivel quintia, e betg l'egoissem. Per ch'i giaja bain cun nus tuts.

Jau sun gugent il templayer dal qual la populaziun grischuna po sa fidar. Per che nus possian quintar er ils onns che vegnan cun stabilitad e progress.

Per Vossa confidenza e Voss sustegn in cordial engraziament.

Grazie di cuore! Herzlichen Dank!